

Geldrop 12 mei 2026 *onderwerp* Stand van zaken uitvoering kader vluchtelingenopvang en wettelijke opgaven - mei 2026
registratienr 3674438

Beste leden van de raad van de gemeente Geldrop-Mierlo,

Inleiding

Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de stand van zaken rondom de uitvoering van het Kader Vluchtelingenopvang en de ontwikkelingen op het gebied van asiel en migratie.

Samenvatting

In deze raadsinformatiebrief gaan wij nader in op de volgende zaken:

- Kerncijfers in één oogopslag;
- Felicitatie Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant;
- Maandanalyse Provincie Noord-Brabant over huisvesting statushouders per 1 april 2026;
- Taakstelling huisvesting statushouders 2e helft 2026 en evaluatie 1e helft 2026;
- Interbestuurlijk toezicht Spreidingswet;
- Stand van zaken vaststellen capaciteitsraming asielopvang 2026 volgens de Spreidingswet;
- Samen werken aan meer grip op migratie en opvang;
- Voortgang implementatie Europees Asiel- en Migratiepact;
- Beleidsrichting en maatregelen Kabinet om migratievraagstuk beter beheersbaar te maken;
- De stand van zaken per doelgroep zoals opgenomen in het kader Vluchtelingenopvang:
 - Oekraïense ontheemden;
 - Lange termijnbeleid opvang en huisvesten Oekraïense ontheemden;
- Vervolgstappen/ planning: korte-, middellange- en lange termijn

Kerncijfers in één oogopslag

Huisvesting statushouders

Wettelijke taak 2026: 71 personen
Stand per 12 mei 2026: 25 gerealiseerd (1e half jaar: 34 vereist)
Beoordeling: Op koers

Opvang vluchtelingen

Wettelijke taak: 137 opvangplekken (mogelijk oplopend tot 210 n.a.v. capaciteitsraming)
Gerealiseerd: 54 (AMV)
Beoordeling: Nog te realiseren 83 reguliere plekken

Opvang Oekraïense ontheemden

Taakstelling: 210 indicatief/ 210 realisatie vereist
Gerealiseerd: 241 opvangplekken
Beoordeling: Boven taakstelling, geen uitbreiding voorzien

De bovenstaande cijfers geven de feitelijke stand van zaken weer. In de hierna volgende paragrafen wordt ingegaan op de achtergrond, aandachtspunten en de inzet van ons college.

Felicitering Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

Op 12 maart jongstleden ontvingen wij een felicitatie van Gedeputeerde Staten vanwege het behalen van de taakstelling huisvesten statushouders in de 2^e helft 2025.

GS spreekt haar waardering uit richting onze gemeente, omdat de huisvesting van statushouders veel vraagt van de lokale overheden. Zeker in een periode waarin de druk op de woningmarkt groot is. Het is dan volgens GS geen vanzelfsprekend resultaat. Het laat zien dat Geldrop-Mierlo haar verantwoordelijkheid neemt en samenwerking om deze belangrijke opgave te realiseren.

Maandanalyse Provincie Noord-Brabant over huisvesting statushouders per 1 april 2026

De provincie vervult een toezichhoudende rol bij de huisvesting van vergunninghouders door gemeenten, zoals vastgelegd in de Gemeentewet en de Wet revitalisering generiek toezicht. Daarbij wordt beoordeeld of gemeenten hun wettelijke taak op orde hebben. Daarbij zijn de cijfers van het Centraal Orgaan Asielzoekers (COA) leidend.

De provincie concludeert dat op 1 april in totaal 45 Brabantse gemeenten een achterstand hebben in het realiseren van hun taakstelling. Ook Geldrop-Mierlo ligt nog achter op de taakstelling voor de 1^e helft van 2026. De reguliere taakstelling bedraagt 34 statushouders. Per 1 april 2026 waren hiervan 9 statushouders gehuisvest. Sindsdien zijn er weer de nodige stappen gezet. Per 12 mei jongstleden zijn er 25 plaatsingen definitief gerealiseerd. Daarnaast staan in de lopende maand nog 4 plaatsingen gepland en worden er vóór 1 juli 2026 nog drie nareizigers verwacht, die direct bij hun referenten worden gehuisvest. Verder wordt nog gezocht naar een passend woningaanbod voor ongeveer 4 à 5 personen.

Op basis van deze actuele stand van zaken ligt de huisvesting van statushouders voor de eerste helft van 2026 op koers.

Wat doet het college?

Wij stellen alles in het werk om de in 2025 ingezette lijn voort te zetten. Daarvoor blijven we actief in gesprek met de woningcorporaties en Vluchtelingenwerk van de LEV-groep, om gezamenlijk te zoeken naar concrete oplossingen voor het huisvesten van statushouders.

Taakstelling huisvesting statushouders 2^e helft 2026 en evaluatie 1^e helft 2026

Op 3 april 2026 heeft de minister van Asiel en Migratie gemeenten geïnformeerd over de evaluatie van de taakstellingsperiode 2026-I en de vaststelling van de taakstelling huisvesting statushouders voor de tweede helft van 2026 (2026-II). Landelijk bedroeg de taakstelling in de eerste helft van 2026 15.000 statushouders. Uit de evaluatie blijkt dat het aantal verleende verblijfsvergunningen naar verwachting ongeveer 1.500 hoger uitkomt dan vooraf geraamd. De taakstelling voor 2026-I wordt niet aangepast; het verschil wordt meegenomen in de taakstelling voor 2026-II.

Voor Geldrop-Mierlo is de taakstelling voor de tweede helft van 2026 vastgesteld op 37 statushouders. De totale taakstelling voor 2026 komt daarmee op 71. Daarnaast bevat de circulaire een indicatieve verdeling voor de opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV's).

Tot slot schetst de minister nog eens de aanhoudende hoge druk op de asielopvang, mede door onvoldoende uitstroom van statushouders naar reguliere huisvesting. Het kabinet zet daarom, samen met gemeenten en woningcorporaties, in op het versnellen en vergroten van alternatieve

huisvestingsvormen, zoals flexwoningen en woningdelen. De minister benadrukt daarbij het belang van gezamenlijke inzet van alle betrokken partijen om de opgaven het hoofd te bieden.

Interbestuurlijk toezicht opgave Spreidingswet

Op 9 april 2026 heeft het college een brief ontvangen van het ministerie van Asiel en Migratie over het interbestuurlijk toezicht op de uitvoering van de Spreidingswet. Het ministerie concludeert dat Geldrop-Mierlo gedeeltelijk aan de wettelijke taak voldoet en heeft de gemeente daarom ingeschaald op trede 2 van de zogenoemde interventieladder.

Het ministerie heeft nadere informatie opgevraagd over de stand van zaken, de oorzaken van het nog niet volledig voldoen aan de wettelijke taak en de stappen die de gemeente heeft gezet en nog gaat zetten. Het ministerie kondigt aan dat, als onvoldoende voortgang zichtbaar is, opschaling naar actief toezicht (trede 3) mogelijk is.

Wat doet het college?

Wij hebben het ministerie op 21 april jongstleden geïnformeerd over de huidige stand van zaken, de knelpunten en de inspanningen die Geldrop-Mierlo levert om te voldoen aan de wettelijke opgave. Deze reactie is onlangs via het griffiebericht ter kennisgeving gebracht van uw gemeenteraad. In deze raadsinformatiebrief wordt de inhoud daarom niet opnieuw weergegeven.

Wij zetten onverminderd in op het borgen van de AMV-opvang en het zorgvuldig realiseren van aanvullende opvangvoorzieningen, binnen de door uw raad vastgestelde kaders en volgens de wettelijke verplichtingen.

Stand van zaken vaststellen capaciteitsraming asielopvang 2026 volgens de Spreidingswet

Op 15 december 2025 deelde de demissionair Minister van Asiel en Migratie onze gemeente mee, dat zij heeft besloten om 31 extra opvangplekken toe te kennen aan Geldrop-Mierlo in het kader van een herverdeling van opvangplekken. Daarmee kwam de totale taakstelling voor Geldrop-Mierlo onder de Spreidingswet uit op 137 opvangplekken.

Eind februari 2026 publiceerde het Rijk de Capaciteitsraming, provinciale opvangopgave en indicatieve verdeling per gemeente 2026 in de Staatscourant. De indicatieve gemeentelijke opgave voor Geldrop-Mierlo bedraagt 210 opvangplekken. Dit aantal is indicatief en kan binnen de regionale processen nog wijzigen.

Provinciaal verdeelbesluit

Na de gemeenteraadsverkiezingen moet de regio Zuidoost-Brabant, in subregionaal verband, bepalen welke inzet de 21 betrokken gemeenten willen leveren. In de komende maanden gaan de regiogemeenten hierover met elkaar in gesprek. Elke gemeente bepaalt eerst haar eigen ambitie, waarna in (sub)regionaal overleg wordt gekeken hoe deze gezamenlijke opgave het beste kan worden ingevuld. Voor elke subregio wordt ambtelijk een conceptvoorstel voorbereid. Dit wordt vervolgens ter besluitvorming voorgelegd aan de Subregionale Regietafel (SRT) en daarna aan de Regionale Regietafel (RRT).

De gezamenlijke uitkomsten worden vastgelegd in een nieuw Regioplan Brabant-Zuidoost, dat in het najaar wordt aangeboden aan de provincie. Op basis van dit regioplan stelt de provincie vervolgens (medio oktober 2026) het verdeelbesluit vast, waarin het definitieve aantal te realiseren opvangplaatsen per gemeente wordt bepaald.

Wat doet het college?

We zetten ons actief in, om te voldoen aan de wettelijke verplichting vanuit de Spreidingswet door

het realistisch en gefaseerd uitvoeren van het door uw raad in februari 2025 vastgestelde Kader Vluchtelingenopvang en de aanvullende kaders die u op 20 april jongsteleden heeft vastgesteld. Uw raad wordt tijdig betrokken bij deze ontwikkelingen.

Samen werken aan meer grip op migratie en opvang

In maart 2026 heeft de minister van Asiel en Migratie gemeenten en gemeenteraden per brief geïnformeerd over de zeer urgente situatie in de asielopvang. De minister schetst daarin dat de asielketen onder zware druk staat, met op korte termijn een tekort van ongeveer 4.500 opvangplekken, oplopend tot ongeveer 7.900 plekken richting het einde van de zomer. De grote druk op onder meer het aanmeldcentrum in Ter Apel en het noodgedwongen langer openhouden van opvanglocaties benadrukken volgens de minister dat de situatie onhoudbaar is zonder gezamenlijke inzet van alle gemeenten.

In zijn brief doet de minister een nadrukkelijk beroep op gemeenten om bij te dragen aan het realiseren van extra opvangplekken en uitvoering te geven aan de Spreidingswet. Hij geeft daarbij aan dat het kabinet inzet op het beperken van de instroom van asielzoekers, onder andere via nationale en Europese maatregelen, maar dat dit tijd kost. Totdat er sprake is van een evenwichtige en eerlijke verdeling van opvang over het land, blijft de Spreidingswet van kracht. De minister kondigt aan dat gemeenten die (nog) niet voldoen aan de wettelijke opgave hierover afzonderlijk worden benaderd in het kader van het interbestuurlijk toezicht.

Steun vanuit de VNG

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft in een ledenbrief steun uitgesproken voor de oproep van de minister. De VNG duidt de situatie als niet nieuw, maar wel acuut en zorgelijk, en benadrukt het belang van solidariteit tussen gemeenten om de opvang beheersbaar te houden. Daarbij vraagt de VNG ook aandacht voor de bestuurlijke context en de complexe lokale omstandigheden waarin gemeenten opereren.

Tegelijkertijd onderstreept de VNG dat de Spreidingswet mede op verzoek van gemeenten tot stand is gekomen en bedoeld is om te komen tot een evenwichtige verdeling van opvang. De VNG geeft aan dat steun voor de wet en de uitvoering daarvan niet vrijblijvend is en roept gemeenten op om, waar mogelijk, extra (tijdelijke) opvangplekken te realiseren en voortgang te maken met de huisvesting van statushouders. De VNG blijft hierover in gesprek met het Rijk, met oog voor uitvoerbaarheid en de positie van gemeenten.

Voortgang implementatie Europees Asiel- en Migratiepact

In deze raadsinformatiebrief informeren wij u ook over de voortgang van de implementatie van het Europees Asiel- en Migratiepact, zoals beschreven in recente Kamerbrieven van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Dit pact treedt op 12 juni 2026 in werking en betekent een ingrijpende herziening van het Europese en nationale asielstelsel.

Kern van het pact

Het Asiel- en Migratiepact beoogt snellere, strengere en meer uniforme asielprocedures binnen de EU. Centraal staan een vroege screening van asielzoekers, kortere beslistermijnen en duidelijkere afspraken over verantwoordelijkheid tussen lidstaten. De uitvoering raakt meerdere partijen in de asielketen, waaronder de IND, COA, rechtspraak én gemeenten.

Stand van zaken uitvoering

Nederland bevindt zich in de afrondende voorbereidingsfase. Tegelijkertijd geeft het ministerie aan dat bij de start niet alle onderdelen volledig operationeel zullen zijn. Zo werkt de IND voorlopig met aangepaste bestaande ICT-systemen, omdat nieuwe systemen nog niet volledig gereed zijn. De

capaciteit wordt primair ingezet op nieuwe asielaanvragen volgens de Europese termijnen, wat kan betekenen dat oudere dossiers langer blijven liggen.

Ook andere organisaties, zoals de rechtspraak en de rechtsbijstand, voorzien druk op hun capaciteit. Dit kan gevolgen hebben voor doorlooptijden van procedures.

Gevolgen voor opvang en uitvoering

Voor het COA geldt dat de impact afhankelijk is van instroom, doorlooptijden en terugkeer. Tijdens de overgangsfase lopen oude en nieuwe procedures naast elkaar, wat gevolgen kan hebben voor de inrichting en bezetting van opvanglocaties.

Concreet wijzigt onder meer:

- de invoering van een uitgebreid screeningsproces bij binnenkomst (in eerste instantie in Ter Apel);
- een nieuwe werkwijze rond leeftijdsbeoordeling bij alleenstaande minderjarigen;
- het gebruik van sobere opvanglocaties voor zogenoemde Dublinclaimanten (*asielzoekers die volgens Europese regels -Dublinverordening- door een ander land moeten worden behandeld en geen recht meer hebben op reguliere opvang*);
- aangepaste regels voor toegang tot arbeid voor specifieke groepen asielzoekers.

Gevolgen voor gemeenten

Het ministerie verwacht dat een deel van de gesignaleerde knelpunten in de komende periode verder wordt opgelost, maar benadrukt dat ook na inwerkingtreding van het pact bijsturing nodig zal blijven. De gemeentelijke praktijk kan hierdoor indirect worden geraakt, met name op het gebied van opvang en regionale samenwerking. Verdere informatie volgt zodra meer duidelijkheid ontstaat over de effecten voor gemeenten.

Beleidsrichting en maatregelen Kabinet om migratievraagstuk beter beheersbaar te maken

Wij informeren u over de Beleidsbrief Asiel en Migratie van het ministerie van Justitie en Veiligheid. In deze brief schetst de Minister van Asiel en Migratie de maatregelen waarmee het meer grip wil krijgen op migratie, vanwege de aanhoudende druk op opvang, uitvoering en maatschappelijke voorzieningen.

Hoofdpijnen van het beleid

Het kabinet zet in op beperking van instroom, snellere en striktere procedures en een effectievere terugkeer van mensen zonder verblijfsrecht. Daarbij worden nationale maatregelen gecombineerd met de invoering van het Europees Asiel- en Migratiepact (per 12 juni 2026).

Concreet gaat het onder meer om:

- versnelling en versobering van asielprocedures;
- intensivering van terugkeer, inclusief strengere wetgeving en betere samenwerking met landen van herkomst;
- strenger toezicht aan (interne en externe) grenzen;
- voorbereidende stappen richting toekomstige asielafhandeling buiten de EU.

Opvang, meedoen en veiligheid

Tegelijkertijd wil het kabinet meer rust en voorspelbaarheid in de opvang bereiken. Ingezet wordt op meer structurele opvang, minder noodopvang en flexibeler gebruik van locaties. Voor asielzoekers met perspectief op verblijf wordt sneller meedoen gestimuleerd, zoals toegang tot werk en taallessen.

Overlast en criminaliteit door asielzoekers worden steviger aangepakt door bestaande maatregelen consequenter toe te passen, waaronder versnelde procedures en toezicht.

Oekraïense ontheemden

Voor ontheemden uit Oekraïne richt het beleid zich op tijdelijke bescherming, participatie en – op de langere termijn – vrijwillige terugkeer, afhankelijk van Europese besluitvorming.

Doorwerking naar lokaal beleid

De beleidsbrief markeert een duidelijke aanscherping van het migratiebeleid. De uitvoering hiervan raakt ook gemeenten, met name op het gebied van opvang, participatie en veiligheid. Wij houden uw raad op de hoogte van relevante ontwikkelingen en gevolgen voor de gemeentelijke praktijk.

Stand van zaken overige doelgroepen zoals opgenomen in het kader Vluchtelingenopvang

Oekraïense ontheemden

Per 1 april 2026 heeft de gemeente Geldrop-Mierlo 241 plekken gerealiseerd voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Dit is 31 meer dan de opgelegde taakstelling per 1 juli 2025. Deze ontheemden verblijven in drie grotere groepslocaties en ruim 20 kleinere groepen en gezinnen verblijven in woonhuizen, in zowel Geldrop als in Mierlo.

De taakstelling is na 1 juli 2025 niet meer aangepast. Er komen nog altijd Oekraïense vluchtelingen naar ons land, die met hun ontheemdenstatus recht hebben op opvang.

Wat doet het college?

We voldoen ruimschoots aan onze taakstelling voor wat betreft het aantal op te vangen ontheemden. We zetten daarom niet in op het verder uitbreiden van het aantal opvangplekken.

Lange termijnbeleid opvang en huisvesten Oekraïense ontheemden

In de vorige raadsinformatiebrief hebben wij u geïnformeerd dat de Regeling Tijdelijke Bescherming (RTB) voor Oekraïense ontheemden naar verwachting niet wordt verlengd. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft namens gemeenten haar zorgen uitgesproken over het beëindigen van deze regeling per 4 maart 2027 en de invoering van een zogenoemd transitiedocument. Tijdens een landelijke netwerkbijeenkomst over het langetermijnbeleid voor opvang en huisvesting van Oekraïense ontheemden op 14 april heeft het ministerie aangegeven dat momenteel wordt onderzocht of de RTB alsnog met één jaar kan worden verlengd. Tegelijkertijd is duidelijk gemaakt dat het transitiedocument er hoe dan ook komt.

Met dit transitiedocument kunnen Oekraïense ontheemden, onder bepaalde voorwaarden, een verblijfsvergunning voor drie jaar krijgen. Een van die voorwaarden is dat zij afzien van een asielpcedure bij de IND. Het doel hiervan is dat zij zich kunnen voorbereiden op terugkeer, terwijl hun rechten en plichten meer in lijn komen met die van andere inwoners. Dit moet deelname aan werk en samenleving stimuleren en de zelfredzaamheid vergroten. Gemeenten mogen daarbij nog opvanglocaties inzetten, maar het uitgangspunt wordt dat mensen zo veel mogelijk zelfstandig gaan wonen. Gezien de krapte op de woningmarkt levert dit in de praktijk grote knelpunten op. Woningcorporaties in de Metropoolregio Eindhoven hebben recent aangegeven zich grote zorgen te maken over de gevolgen van het transitiedocument, omdat zij verwachten dat dit de druk op de woningmarkt verder zal vergroten.

Wat doet het college?

Vanuit de MRE is namens de portefeuillehouders Wonen een gezamenlijke reactie verstuurd in samenspraak met de Regiocoördinator Migratie Zuidoost-Brabant. Daarin is aangegeven dat het een (sub)regionale aangelegenheid betreft, waaraan bestuurlijk actie op wordt ondernomen. Er wordt een ambtelijke kerngroep ingezet, waarin zowel Wonen als Migratie vanuit gemeenten vertegenwoordigd zijn. Er zal ook een afvaardiging van de woningcorporaties aansluiten.

De kerngroep zal in eerste aanleg onder de paraplu van de MRE starten onder regie van de Regiocoördinator Migratie ZO-Brabant. Met daarbij mede eigenaarschap vanuit Wonen. De verdere ambtelijke communicatie over de voortgang zal via de vaste communicatielijnen van zowel Wonen als Migratie lopen en worden verzorgd door gemeentelijke leden van de kerngroep.

Vervolgstappen/ planning: korte, middellange en lange termijn

We hanteren een gefaseerde planning, met realistische tijdspaden:

Fase	Periode	Activiteiten
Korte- en middel- lange termijn	Mei – Sept 2026	Realiseren opvanglocatie De Spaarpot
	Mei – Dec 2026	Uitwerken lange termijn aanpak door een ambtelijke kerngroep Wonen en Migratie i.v.m. stopzetten RTB per 4 maart 2027 voor Oekraïense ontheemden
		Opstellen participatiekader specifiek voor asiel en migratie (in lijn van de dit jaar te actualiseren gemeentelijke participatieverordening).
Middellange en lange termijn	Sept 2026- Eind 2027	Potentiële opvangscenario's, -locaties en businesscases in beeld brengen en uitwerken
Lange termijn	2027-2028	Realiseren permanente voorzieningen en monitoring

Afsluiting

Met deze brief hebben wij u weer geïnformeerd over de actuele stand van zaken rond de opvangopgave, de stappen die zijn gezet en de koers die wij als college volgen.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Geldrop-Mierlo
secretaris, burgemeester,

N.J.H. Scheltens

J.C.J. van Bree